

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Pavla Telce a soudců Mgr. Bronislava Berana a JUDr. Markéty Pokorné ve věci

žalobkyně: **VEMEX Energie a. s.**, IČO 28903765
sídlem Na Zátorce 289/3, 160 00 Praha 6-Bubeneč
zastoupená advokátem Mgr. Ondřejem Vaňkem
sídlem Riegrova 379/18, 779 00 Olomouc

proti
žalované: **ČECHÁK holding s. r. o.**, IČO 25851136
sídlem Hodolanská 36/38, 779 00 Olomouc-Hodolany
zastoupená advokátem JUDr. Radkem Závodným
sídlem Litovelská 1340/2C, 779 00 Olomouc

pro 197.767 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 24. 2. 2023, č. j. 16 C 252/2022-144, ve znění doplňujícího rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze 16. 11. 2023, č. j. 16 C 252/2022-187,

takto:

Rozsudek okresního soudu **se zrušuje** a věc **se vrací** okresnímu soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem okresní soud zamítl žalobu, kterou se žalobkyně proti žalovanému domáhala zaplacení částky 197.767 Kč s úrokem 11,75 % ročně z částky 90.395 Kč od 10. 4. 2022 do zaplacení, z částky 107.172 Kč od 14. 5. 2022 do zaplacení s náklady spojenými s uplatněním pohledávky ve výši 1.200 Kč (výrok I.) a žalobkyni zavázal k zaplacení náhrady nákladů řízení žalované v částce 67.663,20 Kč k rukám jejího zástupce (výrok II.). Z pokynu odvolacího soudu pak okresní soud citovaným doplňujícím rozsudkem dále rozhodl o opomenuté části předmětu řízení tak, že zamítl žalobu rovněž části, v níž se žalobkyně proti žalované domáhala zaplacení úroku z prodlení ve výši 11,75 % ročně z částky 200 Kč od 12. 5. 2022 do zaplacení a žádnému z účastníků nepřiznal náhradu nákladů řízení souvisejících s vydáním doplňujícího rozsudku.
2. Uvedeným způsobem okresní soud rozhodl o žalobě, kterou se žalobkyně proti žalované domáhala zaplacení částky 197.767 Kč spolu s úrokem 11,75 % ročně z částky 90.395 Kč od 10. 4. 2022 do zaplacení, z částky 200 Kč od 12. 5. 2022 do zaplacení, z částky 107.172 Kč od 14. 5. 2022 do zaplacení a s náklady spojenými s uplatněním pohledávky ve výši 1.200 Kč. Požadovaného se domáhala za skutkových tvrzení, že působí na trhu jako dodavatel energií, když mezi ní a žalovanou byla uzavřena smlouva o dodávce energií dne 21. 4. 2020. Žalobkyně dodala žalované energie (případně služby) a jejich cenu žalované vyúčtovala. Vyúčtování provedla fakturami, a to fakturou č. 2211005858 na částku 90.395 Kč splatnou dne 9. 4. 2022, fakturou č. 8220000667 na částku 200 Kč splatnou dne 11. 5. 2022 a fakturou č. 2211008185 na částku 107.172 Kč splatnou dne 13. 5. 2022, přičemž žalovaná přes výzvu žalobkyni ničeho neuhradila.
3. Po projednání věci okresní soud učinil závěr o skutkovém stavu věci, podle něhož se žalovaná spolu s jinými odběrateli energií účastnila aukce na výběr dodavatele energií, kterou realizovala společnosti Enterplex. Žalovaná spolu s dalšími zájemci byla dána do aliance, kdy předem byl pro žalobkyni stanoven objem MWh, které byly předmětem aukce. Žalobkyně se do této aukce

přihlásila jako dodavatel a na základě toho garantovala cenu elektřiny, kterou nabídla v předmětné akci. Za tuto dohodnutou cenu pak byla uzavřena smlouva o sdružených dodávkách elektřiny, když ceny uvedené v příloze č. 1 smlouvy byly sjednány jako individuální, tak jak byly sjednány i podle článku IV. odst. 1 písm. a) Obchodních podmínek žalobkyně. Žalovaná pak zaslala žalované rozhodnutí o změně individuálních cen elektřiny od 10. 1. 2022, na což reagovala žalovaná odstoupením od smlouvy k 30. 4. 2022 s tím, že z dopisu žalobkyně ze dne 12. 4. 2022 bylo prokázáno, že tato toto odstoupení akceptovala. Z vyúčtování provedeného žalobkyní bylo prokázáno, že žalobkyně vyúčtovala žalované fakturou č. 2211005858 částku 90.395 Kč splatnou dne 9. 4. 2022, fakturou č. 8220000667 částku 200 Kč splatnou dne 11. 5. 2022 a fakturou č. 2211008185 částku 107.172 Kč splatnou dne 13. 5. 2022.

4. Na takto zjištěný skutkový stav věci okresní soud navázal právním hodnocením, kdy aplikoval ust. § 50 odst. 2 zák. č. 458/2000 Sb., energetického zákona, a ust. § 2079 odst. 1 o. z. se závěrem, že mezi účastníky byla uzavřena na základě provedené aukce smlouva o sdružených dodávkách na cenu elektřiny. Cena byla sjednána jako individuální, když cena vyplývala z provedené aukce, ve které žalobkyně nabídla na uvedenou dobu fixní individuální cenu, která nemohla být po dobu trvání smlouvy zvýšena. Okresní soud zcela akceptoval procesní obranu žalované, podle níž mezi smluvními stranami byla pro jednotlivá odběrná místa sjednána vždy tzv. fixní individuální cena energií a stálého měsíčního platu. Tyto ceny byly sjednány po celou dobu platnosti smlouvy, tedy po celé 2 roky. Proto nebyla žalobkyně oprávněna v souladu s Obchodními podmínkami měnit ceny, které byly dohodnuty individuálně. Pokud by došlo ke zvýšení ceny, došlo by k porušení závazných pravidel, se kterými žalobkyně souhlasila při svém přistoupení v on-line výběrovém řízení na výběr dodavatele energií. Kdyby tedy žalobkyně byla oprávněna zvýšit cenu, nemělo by smysl pak pořádat uvedenou aukci, když smyslem této aukce na výběr dodavatele energií je právě to, aby dodavatel energií mohl za cenu, kterou ve výběrovém řízení garantuje energie nakoupit v rozsahu, který je uveden v elektronické aukci a aby tedy garantoval konečnou cenu po celou dobu uzavřené smlouvy. Na tom nemůže měnit nic ani výkladové stanovisko energetického regulačního úřadu, naopak okresní soud zohlednil výpověď svědka Jiřího V. (zaměstnanec společnosti Enterplex – organizátora aukce), že se tento nesetkal s tím, že by si někdo, tedy vítěz výběrového řízení, dovolil jednostranně zvýšit cenu. Žalobu tedy okresní soud shledal jako nedůvodnou v rozsahu požadovaných částek, ale ani v rozsahu částky 200 Kč, kterou žalobkyně požadovala na zaplacení faktury č. 8220000667 splatné dne 11. 5. 2022, když tato faktura byla vyúčtována jako poplatek za vystavení druhé upomínky, když pro její zaslání nebyl důvod. Také pokud žalobkyně požadovala částku 1.200 Kč, jako náklady spojené s uplatněním pohledávky, pak tento nárok také dle názoru okresního soudu žalobkyní nevznikl. Soud tedy žalobu žalobkyně v celém rozsahu zamítl. Doplňujícím rozsudkem pak okresní soud rozhodl o opomenuté části předmětu řízení, a to úroku z prodlení z částky 200 Kč, když požadovaný úrok z prodlení zamítl s ohledem na zamítnutí jistiny, tj. částky 200 Kč, z důvodu výše popsaného.
5. Proti uvedenému rozsudku brojí odvoláním žalobkyně, domáhajíc se jeho změny tak, že žalobě bude zcela vyhověno. Podle žalobkyně je napadený rozsudek nesprávný z důvodu, kdy soud prvního stupně nepřihlédl k odvolatelem označeným důkazům, dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním a v návaznosti pak rozhodnutí soudu prvního stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 205 odst. 2, písm. b/, písm. e/ a písm. g/ o. s. ř.). Žalobkyně zdůrazňovala, že podstatou sporu byla otázka, zda byla žalobkyně v rámci smluvního vztahu s žalovanou oprávněna provést jednostranné zvýšení ceny způsobem, a za situace, kdy k němu žalobkyně přistoupila. Podle žalobkyně okresní soud bez odůvodnění nepřihlédl ke skutečnosti, že dle podmínek výběrového řízení také platilo, že součástí závazných podmínek výběrového řízení bylo také toto ustanovení: „*Pokud se Zadavatel s dodavatelem dohodnou jinak, než jak je výše uvedeno, má dohoda přednost před těmito Závaznými podmínkami Zadavatele.*“, přičemž okresní soud důkaz, z něhož uvedené plyne k důkazu provedl (závazné podmínky). Žalobkyně zdůrazňovala, že ke zvýšení ceny přistoupila za zcela bezprecedentní situace na trhu s energiemi,

kdy v případě, že by ceny nezvýšila, hrozilo by, že by nemohla dostát svým závazkům a byla by ohrožena její existence. Žalovaná i další odběratelé by pak byli nuceni přejít do režimu dodávek od dodavatele poslední instance za ještě mnohem vyšší ceny. Rovněž žalobkyně poukazovala na to, že dle Energetického regulačního úřadu bylo provedené zvýšení v souladu s uzavřenou smlouvou. Namítala, že okresní soud nemožnost provést toto navýšení vyvodil z podmínek aukce, které však nejsou smluvním ujednáním mezi žalobcem a žalovaným a dále z výpovědi jednatele společnosti, jež aukci prováděla. Tento však také není stranou smlouvy, jejímu uzavírání nebyl přítomen a nemůže smlouvu po právní stránce hodnotit. Žalobkyně tak znovu odkazovala na smlouvu a obchodní podmínky, tedy důkazy, které byly provedeny, kdy podle článku IV. Odst. 1 obchodních podmínek platí, že „Cena za dodávku komodity je určena takto: a) Cena za dodávku Komodity, přičemž tato je sjednána jako cena individuální nebo jako cena dle Ceníku, b) Cena za distribuci, c) Cena ostatních regulovaných služeb“. Dle čl. IV odst. 3 dále platí, „Dodavatel (žalobkyně) je oprávněn měnit cenu za dodávku Komodity z důvodu změn na trhu s energiemi, změn nákupních cen Komodity, měnových/kurzových změn i jiných podstatných změn na makroekonomické či mikroekonomické úrovni...“. Žalobkyně je tak toho názoru, že okresní soud zejména nesprávně zjistil skutkový stav věci z provedených důkazů, když dovodil, že na smluvní vztah má vliv také ustanovení podmínek aukce, a to přesto, že dle nich má přednost smlouva. Žalovaná pak není spotřebitelem a část smluvního ujednání je možné uzavřít také odkazem na obchodní podmínky. Žalobkyně v souladu s ustanovením smlouvy a obchodních podmínek provedla zvýšení ceny, a toto dohodnutým a řádným způsobem žalované oznámila. Skutečnost, že toto oznámení bylo žalované doručeno pak již byla v řízení prokázána. Dle čl. IV.3. VOP pak žalobkyně cenu změnit mohla, když důvody změny ceny uvedla v již čtených důkazech. Žalobkyně změnu ceny provedla z důvodu, kdy na světových trzích v souvislosti s krizí na Ukrajině došlo k několikanásobnému nárůstu cen elektřiny. Žalobkyně tedy byla nucena elektřinu nakupovat za vyšší ceny, než bylo dříve předpokládáno. Žalobkyně se naopak nikde ve smlouvě ani výběrovém řízení nezavázala nakoupit pro žalovanou energii předem, jak bylo uváděno svědkem. Žalovaná ve svém vyjádření také rozvádí, proč se dle jejího názoru jednalo o cenu neměnnou, když měla být dle výběrového konečná. Termín „konečná cena“ však ve výzvě pro výběrové řízení (aukci) pro elektřinu definován není, pro plyn je pak definován výběrem položek, které tato cena zahrnuje, avšak opět není uvedeno, že cenu není možné měnit. Nejasnost tohoto termínu by pak měla dle žalobce jít k tíži žalované, když ta jej použila jako první, resp. tento termín použil zprostředkovatel aukce jednáající za žalovanou. Z žalovanou předložených dokumentů pak nevyplývá, že by konečná cena měla zároveň být cenou nezměnitelnou. Žalobce naopak požadavek na konečnou cenu v rámci aukce chápal tak, že k ceně již nebudou účtovány žádné další poplatky, či např. DPH, nikoliv tak, že by se mělo jednat o cenu v budoucnu nezměnitelnou. Žalobkyně nesouhlasila s úvahou soudu, že pokud by žalobkyně byla oprávněna zvýšit cenu, nemělo by smysl pořádat aukci. Smyslem aukce bylo podle žalobkyně zajistit dodávku za nejpříznivější cenu na trhu, s tím, že dle smlouvy bylo možné provedení zvýšení v případě mimořádných okolností, ke kterým bohužel také došlo. Úvaha soudu je pak založena pouze na svědecké výpovědi jednatele společnosti zajišťující aukce, který hájí práva žalovaného, neboť byl z jeho strany pověřen provedením aukce. Okresní soud se podle odvolatelky naopak ve svém odůvodnění žádným způsobem nevyřadil s ustanovením, dle kterého má smlouva přednost před podmínkami aukce. Soud pak také, s ohledem na jeho stanovisko, již nevyvozoval žádné závěry ze smlouvy samotné a příslušných obchodních podmínek. Dle názoru žalobkyně okresní soud tímto způsobem zatížil řízení vadou, neboť měl zkoumat zejména uvedenou smlouvu a VOP a dle názoru žalobkyně pak také měl dojít k závěru, že v souladu s uzavřenou smlouvou bylo navýšení ceny možné. Závěrem pak žalobkyně uvedla, že má za to, že byla oprávněna navýšení ceny provést a žalovaná má povinnost tuto cenu uhradit, proto navrhovala změnu napadeného rozsudku. V odvolání proti doplňujícímu rozsudku žalobkyně zopakovala svou odvolací argumentaci s požadavkem na změnu napadeného rozsudku tak, že jí bude úrokové příslušenství přiznáno i z částky 200 Kč.

6. Žalovaná se k odvolání žalobkyně vyjádřila tak, že toto považuje za nedůvodné a navrhovala potvrzení napadeného rozsudku. Podle žalované bylo v předmětné věci především prokázáno, že

žalobkyně jako dodavatel se spolu s jinými dodavateli přihlásila do online výběrového řízení na výběr dodavatele elektrické energie realizované společností ENTERplex jako zástupcem zadavatele (žalované), které proběhlo formou elektronické aukce. Na základě takto provedené aukce byla následně mezi žalobkyní a žalovanou uzavřena smlouva o dodávce elektrické energie (dále jen jako „smlouva“). Účelem předmětného online výběrového řízení byl výběr nejvhodnějšího dodavatele elektrické energie pro žalovanou pro období od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2022, kdy jediným kritériem hodnocení byla celková nejnižší cena nabídky. Žalobkyně tedy tím, že se zúčastnila elektronické aukce, souhlasila s tím, že smlouva bude uzavřena na dobu určitou bez možnosti automatického prodloužení za ceny, které žalobkyně uvedla jako svou konečnou podanou nabídku v elektronické aukci. Žalobkyně také souhlasila se závaznými podmínkami zadavatele, kde v bodě 2. bylo uvedeno, že smlouva bude na dobu určitou uzavřena bez možnosti automatického prodloužení a za ceny, které žalobkyně uvedla jako svou konečnou podanou nabídku v elektronické aukci. Pro jednotlivá odběrná místa tak byla vždy sjednána tzv. fixní individuální cena energií a stálého měsíčního poplatku. Žalobkyně dne 30. 12. 2021 žalované zaslala oznámení o tom, že se rozhodla změnit individuální ceny elektřiny s účinností od 10. 1. 2022, na což žalovaná reagovala odstoupením od smlouvy k 30. 4. 2022. Žalovaná k jednostrannému zvýšení cen energií ze strany žalobkyně uvádí, že na toto neměla žalobkyně právo, když by tímto postupem došlo k porušení závazných pravidel, se kterými žalobkyně souhlasila při svém vstupu do online výběrového řízení na výběr dodavatele energií. Žalovaná argumentovala tím, že postrádá logiku, aby uzavírala s žalobkyní smlouvu na dobu určitou (na dva roky), když by tato smlouva mohla být jednostranně žalobkyní kdykoliv libovolně měněna. Nemělo by tak smysl pořádat uvedenou aukci, když smyslem této aukce je právě to, aby dodavatel energií mohl za cenu, kterou ve výběrovém řízení garantuje energií předem nakoupit v rozsahu, který je uveden v elektronické aukci a aby tedy garantoval konečnou cenu po celou dobu trvání uzavřené smlouvy. Již před uzavřením smlouvy tak byla podle názoru žalované oběma smluvními stranami jednoznačně deklarována vůle uzavřít smlouvu na dobu určitou, kdy po celou sjednanou dobu trvání této smlouvy měla být v platnosti cena nabídnutá žalobkyní ve výběrovém řízení probíhajícím formou elektronické aukce, a to jako cena konečná. S ohledem na výše uvedenou vůli smluvních stran při uzavření předmětné smlouvy tak nelze souhlasit s argumentem žalobkyně, že jednotková cena za dodávanou elektrickou energii nebyla sjednána jako cena fixní pro celé období platnosti smlouvy a že z toho důvodu mohla žalobkyně v souladu s čl. IV. odst. 3 předmětných obchodních podmínek (dále jen jako „OP“) sjednanou cenu elektrické energie jednostranně zvýšit. Nad rámec toho žalovaná uvádí, že i kdyby žalobkyně byla oprávněna jednostranně zvýšit ve smlouvě individuálně sjednané ceny, dle čl. IV. odst. 3 OP, tak by žalobkyně byla oprávněna měnit cenu za dodávku komodity pouze z důvodů výslovně stanovených v tomto čl. IV. odst. 3 OP. V oznámení o změně ceny elektřiny ze dne 30. 12. 2021, však žalobkyně žádné důvody neuvedla a toto oznámení provedla bez uvedení důvodu a tedy v rozporu s uzavřenou smlouvou a OP. Tedy oznámení žalobkyně ze dne 30. 12. 2021 nemohlo přivodit žádné právní účinky, neboť nebylo provedeno v souladu s čl. IV. odst. 3 OP. Žalovaná dále dodává, že změna ceny za dodávky elektřiny provedená žalobkyní oznámením ze dne 30. 12. 2021 s účinností od 10. 1. 2022 ani nemůže být podle ust. § 11a odst. 1 věty druhé zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2021, platná a účinná, neboť žalobkyně oznámila změnu ceny žalované elektřiny v rozporu s ust. § 11a odst. 1 energetického zákona, když tak neučinila nejpozději třicátý den přede dnem účinnosti takové změny a v takovém případě tak oznámená změna ceny je provedena v rozporu se zákonem, tedy neplatně a nemůže tedy vyvolat žádné právní účinky. K odvolání žalobkyně proti doplňujícímu rozsudku se žalovaná nevyjádřila.

7. Krajský soud k odvolání žalobkyně přezkoumal rozsudek okresního soudu, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo a dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně je důvodné a rozsudek okresního soudu tak nemůže obstát.

8. Z obsahu spisu vyplývá, že návrhem na vydání el. platebního rozkazu ze dne 17. 6. 2022 se žalobkyně proti žalované domáhala požadovaného plnění za skutkových tvrzení výše uvedených. Ve věci vydaný el. platební rozkaz byl k odporu žalované zrušen, když se žalovaná následně vyjádřila tak, že tuto považuje za nedůvodnou. Potvrdila uzavření smlouvy mezi žalobkyní a žalovanou, tvrdila však, že mezi účastnicemi byla uzavřena smlouva na dobu určitou dvou let, a to od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2022, která se týkala tří odběrných míst Rejskova 165/17, Olomouc, Hodolanská 32, Olomouc a Hodolanská 36/38, Olomouc. Tvrdila, že mezi smluvními stranami byla pro jednotlivá odběrná místa sjednána vždy tzv. fixní individuální cena energií a stálého měsíčního platu, která byla sjednána po celou dobu platnosti smlouvy. Pro odběrné místo Rejskova 65/17, Olomouc, při shora uvedené sjednané fixní ceně: Vyúčtování nedoplatku provedené fakturou č. 2211003155, kterou žalovaná již uhradila, je v části za období od 10. 1. 2022 do 7. 2. 2022 nesprávné, neboť měla být správně vyúčtována částka za spotřebovanou elektřinu následovně: - v tarifu VT při naměřené spotřebě 2,3837 MWh za jednotkovou cenu 1.393 Kč/MWh, tj. celkem 3.320,49 Kč (namísto vyúčtované částky 13 920,81 Kč) - v tarifu NT při naměřené spotřebě 1.2296 MWh za jednotkovou cenu 1.184 Kč/MWh, tj. celkem 1.455,85 Kč (namísto vyúčtované částky 6.381,62 Kč) - stálá měsíční platba ve výši 15 Kč/měsíc, tj. celkem 14,40 Kč (namísto vyúčtované částky 95,01 Kč), a celkem tak měla být za toto období žalované vyúčtována částka ve výši 4.790,74 Kč, namísto žalobkyní vyúčtované částky připadající na toto období ve výši 20.397,44 Kč. Žalovaná tak na první fakturu zaplatila bez právního důvodu žalobkyni navíc částku 15.606,70 Kč bez DPH (tj. 18.884,11 Kč včetně 21 % DPH), která představuje bezdůvodné obohacení, neboť v důsledku plnění ze strany žalované bez právního důvodu získala žalobkyně majetkový prospěch. Vyúčtování nedoplatku provedené fakturou č. 2211010284 za období od 8. 2. 2022 do 30. 4. 2022 je pak podle žalované nesprávné, neboť měla být žalované správně vyúčtována částka za spotřebovanou elektřinu následovně: - v tarifu VT při naměřené spotřebě 5,6500 MWh za jednotkovou cenu 1.393 Kč/MWh, tj. celkem 7.870,45 Kč (namísto vyúčtované částky 32.996 Kč) - v tarifu NT při naměřené spotřebě 2.2910 MWh za jednotkovou cenu 1.184 Kč/MWh, tj. celkem 2.712,54 Kč (namísto vyúčtované částky 11.890,29 Kč) - stálá měsíční platba ve výši 15 Kč/měsíc, tj. celkem 41,25 Kč (namísto vyúčtované částky 272,25 Kč), a celkem tak měla být za toto období žalované vyúčtována částka ve výši 10.624,24 Kč, namísto žalobkyní vyúčtované částky připadající na toto období ve výši 45.158,25 Kč. Vyúčtovaná částka tak přesahuje skutečnou částku, na níž má žalovaná podle smlouvy nárok, o 34.534,01 Kč. Po započtení zálohy číslo 3710032198 uhrazené žalovanou dne 14. 3. 2022 ve výši 23.636,36 Kč bez DPH a společně s cenou za distribuci a související služby a daň z elektřiny tak žalobkyni vznikl nárok na zaplacení nedoplatku pouze ve výši 5.545,11 Kč bez DPH, tj. 6.709,58 Kč včetně 21 % DPH, a nikoli 40.079,41 Kč bez DPH (tj. 48.496,08 Kč včetně 21 % DPH). Pro odběrné místo Hodolanská 32, Olomouc při shora uvedené sjednané fixní ceně: Vyúčtování nedoplatku provedené fakturou č. 2211005858 za období od 1. 2. 2022 do 28. 2. 2022 je nesprávné, neboť měla být žalované správně vyúčtována částka za spotřebovanou elektřinu následovně: - v tarifu VT při naměřené spotřebě 0,0010 MWh za jednotkovou cenu 1.331,00 Kč/MWh, tj. celkem 1,33 Kč (namísto vyúčtované částky 5,49 Kč) - stálá měsíční platba ve výši 15 Kč/měsíc, tj. celkem 15 Kč (namísto vyúčtované částky 99 Kč), a celkem tak měla být za toto období žalované vyúčtována částka ve výši 16,33 Kč, namísto žalobkyní vyúčtované částky připadající na toto období ve výši 104,49 Kč. Žalobkyní vyúčtovaná částka tak přesahuje skutečnou částku, na níž má žalobkyně podle smlouvy nárok, o 88,16 Kč. Společně s cenou za distribuci a související služby a daň z elektřiny tak žalobkyni vznikl nárok na zaplacení nedoplatku pouze ve výši 391,85 Kč bez DPH, tj. 474,14 Kč včetně 21 % DPH, a nikoli 480,01 Kč bez DPH (tj. 580,81 Kč včetně 21 % DPH). Vyúčtování nedoplatku provedené fakturou č. 2211008185 za období od 1. 3. 2022 do 31. 3. 2022 je nesprávné, neboť měla být žalované správně vyúčtována částka za spotřebovanou elektřinu následovně: - v tarifu VT při naměřené spotřebě 0,0240 MWh za jednotkovou cenu 1 331,00 Kč/MWh, tj. celkem 31,94 Kč (namísto vyúčtované částky 131,76 Kč) - stálá měsíční platba ve výši 15 Kč/měsíc, tj. celkem 15 Kč (namísto vyúčtované částky 99 Kč), a celkem tak měla být za toto

období žalované vyúčtována částka ve výši 46,94 Kč, namísto žalobkyní vyúčtované částky připadající na toto období ve výši 230,76 Kč. Žalobkyní vyúčtovaná částka tak přesahuje skutečnou částku, na níž má žalobkyně podle smlouvy nárok, o 183,82 Kč. Společně s cenou za distribuci a související služby a daň z elektřiny tak žalobkyni vznikl nárok na zaplacení nedoplatku klienta pouze ve výši 498,75 Kč bez DPH, tj. 603,49 Kč včetně 21 % DPH, a nikoli 682,57 Kč bez DPH (tj. 825,91 Kč včetně 21 % DPH). C) Vyúčtování nedoplatku provedené fakturou č. 2211010284 za období od 1. 4. 2022 do 30. 4. 2022 je nesprávné, neboť měla být žalované správně vyúčtována částka za spotřebovanou elektřinu následovně: - v tarifu VT při naměřené spotřebě 0,0010 MWh za jednotkovou cenu 1.331,00 Kč/MWh, tj. celkem 1,33 Kč (namísto vyúčtované částky 5,49 Kč) - stálá měsíční platba ve výši 15 Kč/měsíc, tj. celkem 15 Kč (namísto vyúčtované částky 99 Kč), a celkem tak měla být za toto období žalované vyúčtována částka ve výši 16,33 Kč, namísto žalobkyní vyúčtované částky připadající na toto období ve výši 104,49 Kč. Žalobkyní vyúčtovaná částka tak přesahuje skutečnou částku, na níž má žalobkyně podle smlouvy nárok, o 88,16 Kč. Společně s cenou za distribuci a související služby a daň z elektřiny tak žalobkyni vznikl nárok na zaplacení nedoplatku pouze ve výši 391,85 Kč bez DPH, tj. 474,14 Kč včetně 21 % DPH, a nikoli 480,01 Kč bez DPH (tj. 580,81 Kč včetně 21 % DPH). Pro odběrné místo Hodolanská 36/38, Olomouc při shora uvedené sjednané fixní ceně: Vyúčtování nedoplatku provedené fakturou č. 2211005858 za období od 1. 2. 2022 do 28. 2. 2022 je nesprávné, neboť měla být žalované správně vyúčtována částka za spotřebovanou elektřinu následovně: - v tarifu VT při naměřené spotřebě 2,5420 MWh za jednotkovou cenu 1 479,00 Kč/MWh, tj. celkem 3 759,62 Kč (namísto vyúčtované částky 15 099,48 Kč) - v tarifu NT při naměřené spotřebě 17,8600 MWh za jednotkovou cenu 1.278,00 Kč/MWh, tj. celkem 22.825,08 Kč (namísto vyúčtované částky 94.479,40 Kč) - stálá měsíční platba ve výši 15 Kč/měsíc, tj. celkem 15 Kč (namísto vyúčtované částky 99 Kč), a celkem tak měla být za toto období žalované vyúčtována částka ve výši 26.599,70 Kč, namísto žalobkyní vyúčtované částky připadající na toto období ve výši 109.677,88 Kč. Žalobkyní vyúčtovaná částka tak přesahuje skutečnou částku, na níž má žalobkyně podle smlouvy nárok, o 83.078,18 Kč. Společně s cenou za distribuci a související služby, daní z elektřiny a po započítání záloh uhrazených žalovanou, tak žalované vznikl přeplatek na sdružených službách dodávek elektřiny za období od 1. 2. 2022 do 28. 2. 2022 ve výši 8.851,49 Kč bez DPH, tj. 10.710,30 Kč včetně 21 % DPH, a nikoli nedoplatek ve výši 74.226,69 Kč bez DPH (tj. 89.814,29 Kč včetně 21 % DPH). Vyúčtování nedoplatku provedené fakturou č. 2211008185 za období od 1. 3. 2022 do 31. 3. 2022 je nesprávné, neboť měla být žalované správně vyúčtována částka za spotřebovanou elektřinu následovně: - v tarifu VT při naměřené spotřebě 2,5100 MWh za jednotkovou cenu 1.479,00 Kč/MWh, tj. celkem 3 712,29 Kč (namísto vyúčtované částky 14.909,40 Kč) - v tarifu NT při naměřené spotřebě 16,1170 MWh za jednotkovou cenu 1.278,00 Kč/MWh, tj. celkem 20.597,53 Kč (namísto vyúčtované částky 85.258,93 Kč) - stálá měsíční platba ve výši 15 Kč/měsíc, tj. celkem 15 Kč (namísto vyúčtované částky 99 Kč), a celkem tak měla být za toto období žalované vyúčtována částka ve výši 24.324,82 Kč, namísto žalobkyní vyúčtované částky připadající na toto období ve výši 100.267,33 Kč. Žalobkyní vyúčtovaná částka tak přesahuje skutečnou částku, na níž má žalobkyně podle smlouvy nárok, o 75.942,51 Kč. Společně s cenou za distribuci a související služby, daní z elektřiny a po započítání záloh uhrazených žalovanou, tak žalobkyni vznikl nárok na zaplacení nedoplatku pouze ve výši 11.946,93 Kč bez DPH, tj. 14.455,79 Kč včetně 21 % DPH, a nikoli 87.889,44 Kč bez DPH (tj. 106.346,23 Kč včetně 21 % DPH). Vyúčtování nedoplatku provedené fakturou č. 2211010284 za období od 1. 4. 2022 do 30. 4. 2022 je nesprávné, neboť měla být žalované správně vyúčtována částka za spotřebovanou elektřinu následovně: - v tarifu VT při naměřené spotřebě 1,9680 MWh za jednotkovou cenu 1.479,00 Kč/MWh, tj. celkem 2.910,67 Kč (namísto vyúčtované částky 11.689,92 Kč) - v tarifu NT při naměřené spotřebě 11,6170 MWh za jednotkovou cenu 1.278,00 Kč/MWh, tj. celkem 14.846,53 Kč (namísto vyúčtované částky 61.453,93 Kč) - stálá měsíční platba ve výši 15 Kč/měsíc, tj. celkem 15 Kč (namísto vyúčtované částky 99 Kč), a celkem tak měla být za toto období žalované vyúčtována částka ve výši 17.772,20 Kč, namísto žalobkyní vyúčtované částky připadající na toto období ve výši 73.242,85 Kč.

Žalobkyně vyúčtovaná částka tak přesahuje skutečnou částku, na níž má žalobkyně podle smlouvy nárok, o 55.470,65 Kč. Společně s cenou za distribuci a související služby, daní z elektřiny a po započítání záloh uhrazených žalovanou, tak žalované vznikl přeplatek na sdružených službách dodávek elektřiny za období od 1. 4. 2022 do 30. 4. 2022 ve výši 19.876,62 Kč bez DPH, tj. 24.050,71 Kč včetně 21 % DPH, a nikoli nedoplatek ve výši 35.594,03 Kč bez DPH (tj. 43.068,79 Kč včetně 21 % DPH). Žalovaná také uvedla, že žalobkyně se v žalobě dále domáhá zaplacení částky ve výši 200 Kč, kterou žalované vyúčtovala fakturou – daňovým dokladem č. 8220000667, přičemž tato částka má představovat poplatek za vystavení 2. upomínky – el., číslo upomínky: UP2219655. S ohledem na to, že žalobkyně nemá dle žalované nárok na zaplacení žalobou požadované částky z titulu faktury č. 2211005858 a č. 2211008185, když vyúčtování provedené na základě těchto faktur nebylo provedeno řádně a nemohla tak ani nastat jejich splatnost a podaná žaloba je tak zcela nedůvodná. Žalované nemohl ani vzniknout nárok na vyúčtování poplatku za vystavení upomínky a na jeho zaplacení. První jednání okresní soud ve věci uskutečnil dne 8. 11. 2022, kdy zahájil dokazování listinami, dal účastníkům poučení ve smyslu ust. § 118a o. s. ř., na což žalobkyně navrhla k důkazu dotaz na Energetický regulační úřad (dále jen ERÚ), jehož znění navrhne. Následně jednání odročil. Podáním ze dne 11. 11. 2022 žalobkyně specifikovala obsah dotazu na ERÚ. Další jednání okresní soud uskutečnil dne 30. 1. 2023, kdy k důkazu provedl Sdělení ERÚ ze dne 21. 12. 2022, poučil žalovanou o povinnosti tvrzení k uzavření smlouvy, resp. ujednání o fixní ceně po celou dobu trvání smlouvy a povinnosti označit k uvedenému důkazy, a rovněž o procesních následcích nesplnění uvedeného, k čemuž stanovil žalované lhůtu 7 dnů, na což žalovaná reagovala podáním ze dne 6. 2. 2023. Okresní soud dále pokračoval v projednávání věci v rámci jednání ze dne 20. 2. 2023, kdy pokračoval v dokazování listinami a výsledkem svědka V., účastníky poučil dle § 119a o. s. ř., poskytl jim prostor k závěrečným návrhům a jednání odročil na den 24. 2. 2023, kdy ve věci vyhlásil napadený rozsudek.

9. Odvolací soud zdůrazňuje, že podstatou projednávané věci, je vyřešení otázky výkladu dvoustranného právního jednání učiněného mezi účastníky, tedy předmětné Smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny, a to cenového ujednání ve smyslu, zda žalobkyně byla či nebyla oprávněna jednostranně zvýšit cenu komodity a případně za jakých podmínek.
10. Podle § 556 občanského zákoníku (dále jen o. z.) odst. 1) co je vyjádřeno slovy nebo jinak, vyloží se podle úmyslu jednajících, byl-li takový úmysl druhé straně znám, anebo musela-li o něm vědět. Nelze-li zjistit úmysl jednajících, přisuzuje se projevu vůle význam, jaký by mu zpravidla přikládala osoba v postavení toho, jemuž je projev vůle určen; odst. 2) při výkladu projevu vůle se přihlédně k praxi zavedené mezi stranami v právním styku, k tomu, co právnímu jednání předcházelo, i k tomu, jak strany následně daly najevo, jaký obsah a význam právnímu jednání přikládají.
11. Odvolací soud s odkazem na aktuální doktrínu k problematice právního jednání a jeho výkladu, která nachází odraz i v odborné komentářové literatuře (srovnej *Lavický, P. a kol.* Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022) poukazuje na to, že při výkladu smluv (tj. dvou či vícestranného právního jednání) je třeba vycházet z toho, že jsou založeny na konsenzu smluvních stran a pro určení významu každého smluvního ujednání je proto rozhodující, jaký význam tomuto ujednání zamýšlely dát samotné smluvní strany. Význam smluvních ujednání se proto posuzuje podle společného úmyslu smluvních stran (subjektivní metoda výkladu). O společný úmysl pak jde tehdy, pokud smluvní strany chápou projev vůle či určitý výraz obsažený v projevu vůle shodným způsobem a chtějí mu přiřadit stejný význam (uvedené lze vyjádřit i tak, že smluvní strany takový úmysl společně sdílejí). Mezi obecně přijímané závěry patří, že společný úmysl stran týkající se významu smlouvy má přednost před samotným zněním smlouvy. Společný úmysl stran má přednost před doslovným či objektivním významem použitých slov, a dojde-li k rozporu mezi formálním projevem a společným úmyslem, musí dostat přednost právě společný úmysl jednajících stran. Při zjišťování, zda strany společně sdílely určitý úmysl a chtěly dát smluvním ujednáním určitý význam, je třeba zohlednit všechny okolnosti rozhodné pro výklad právních jednání. Některá z kritérií výkladu jsou uvedena v § 556 odst. 2 o.

z., nejedná se však o výčet uzavřený, naopak je třeba zohlednit i další okolnosti, ze kterých lze zjistit společný úmysl jednajících stran. Zvýšený význam mají výkladová kritéria, která se vztahují přímo k dané smlouvě a okolnostem jejího sjednání (zejména povaha a účel smlouvy, jednání před uzavřením smlouvy a následné chování stran), a dále kritéria, která se vztahují k předchozí kontraktaci smluvních stran (zejména obsah dříve uzavřených smluv a zavedená praxe stran). Nelze-li smlouvu vyložit na základě společného úmyslu smluvních stran (subjektivní metoda výkladu), je třeba postupovat podle objektivní výkladové metody. Jejím cílem je určit, jaký význam by projevu vůle dala rozumně uvažující osoba ve stejném postavení jako smluvní strany. Pokud zákon hovoří o osobě, které je projev vůle určen (§ 556 odst. 1 věta druhá), jde nutně v případě smluv o osobu v postavení smluvních stran. Pro výklad je rozhodující, jak by věc posoudila rozumná osoba (§ 4 odst. 1) v postavení smluvních stran, z čehož plyne, že hledisko rozumné osoby nelze chápat v obecném významu, naopak musí být individualizováno a zvažováno v kontextu okolností daného případu. Objektivní výklad nesměřuje k určení, jak by danému smluvnímu ujednání rozuměla průměrná rozumná osoba, a už vůbec nehledá objektivní či obecný výraz smluvního ujednání; objektivní výklad se snaží zjistit, jak by smlouvě rozuměla rozumná osoba s vlastnostmi smluvních stran a za okolností, za kterých byla smlouva uzavřena. Zohlednit je proto nutné také profesní, odborné, ekonomické a technické znalosti a zkušenosti dané osoby, příslušnost k určité profesní či odborné skupině či zkušenosti s daným typem transakcí. Při zjišťování hlediska rozumné osoby se zohledňují všechny další okolnosti významné pro závěr o významu smluvního ujednání, které by mohla zohlednit rozumně uvažující osoba v postavení smluvních stran. Kromě subjektivních kritérií, která se vztahují přímo k dané smlouvě (viz výše), je třeba dát důraz i na kritéria objektivní, která nemají přímou vazbu na uzavřenou smlouvu (například zvyklosti či hledisko poctivosti). Z citovaného zákonného ustanovení lze pak dovozovat, že subjektivní metoda se má při výkladu právního jednání (smlouvy) použít přednostně. Soud by měl vždy nejprve zjistit skutečný úmysl stran a k objektivnímu výkladu se uchýlit teprve tehdy, když takový postup selže. Jak již výše uvedeno ust. § 556 odst. 2 o. z. stanovuje kritéria, podle kterých je třeba určit úmysl jednajícího u subjektivní metody výkladu nebo význam, který by projevu vůle dala rozumně uvažující osoba, u metody objektivní. Těmito kritérii jsou praxe zavedená mezi stranami, to, co právnímu jednání předcházelo, a to, jak strany následně daly najevo, jaký obsah a význam právnímu jednání přikládají. Tato kritéria se použijí u obou metod výkladu. Výčet kritérií přitom není vyčerpávající, u obou výkladových metod lze, resp. je třeba zohlednit i další skutečnosti, které mohou přispět k objasnění významu právního jednání (smlouvy).

12. Výše popsaná doktrinální východiska nezůstala pouze v rovině teorie, ale našla odraz i v rozhodovací praxi dovolacího soudu.
13. V rozhodnutí ze dne 31. 10. 2017, sp. zn. 29 Cdo 61/2017, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. R 4/2019) Nejvyšší soud přijal a odůvodnil závěr, podle něhož: 1) pro výklad adresovaného právního jednání je určující skutečná vůle jednajícího, která byla anebo musela být známa adresátovi, již je třeba upřednostnit před jejím vnějším projevem (např. objektivním významem užitých slov), 2) skutečnou vůli jednajícího je třeba posuzovat k okamžiku, kdy projev vůle učinil (kdy se stal perfektním). Teprve tehdy, nelze-li zjistit skutečnou vůli jednajícího (§ 556 odst. 1 věta první o. z.), postupuje soud podle pravidla vyjádřeného v § 556 odst. 1 větě druhé o. z.
14. V rozhodnutí ze dne 29. 5. 2018, sp. zn. 23 Cdo 505/2018, se Nejvyšší soud k problematice výkladu právního jednání dle ust. § 556 o. z. vyjádřil tak, že je rozhodovací praxí dovolacího soudu (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2017, sp. zn. [29 Cdo 61/2017](#)) citované pravidlo vykládáno v tom smyslu, že základní (prvotní) pravidlo výkladu adresovaných právních jednání formuluje ustanovení [§ 556](#) odst. 1 věty první o. z. Soud nejprve zkoumá (zjišťuje), jaká byla skutečná vůle (úmysl) jednajícího, a to při zohlednění všech v úvahu přicházejících (zjištěných) okolností. Skutečnou vůli (úmysl) jednajícího je přitom třeba posuzovat k okamžiku,

kdy projev vůle učinil (kdy se stal perfektním) [srov. Melzer, F. in Melzer, F., Tégel, P. a kol., Občanský zákoník - velký komentář, Svazek III, § 419-654, Praha: Leges, 2014, s. 594 a 595, nebo Handlar, J. in Lavický, P. a kol.: Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1989]. Ochrana dobré víry adresáta právního jednání pak vyžaduje (a § 556 odst. 1 věta první o. z. tak normuje výslovně), aby soud právní jednání vyložil jen podle takového úmyslu jednajícího, který byl anebo musel být adresátovi znám. Při zjišťování úmyslu jednajícího tudíž soud přihlíží toliko k těm okolnostem, které mohl vnímat i adresát právního jednání. Jinými slovy, pro výklad právního jednání je určující skutečná vůle (úmysl) jednajícího (která byla anebo musela být známa adresátovi), již je třeba upřednostnit před jejím vnějším projevem (např. objektivním významem užitých slov). Teprve tehdy, nelze-li zjistit skutečnou vůli (úmysl) jednajícího, postupuje soud podle pravidla vyjádřeného v § 556 odst. 1 větě druhé o. z. Ustanovení § 556 odst. 2 o. z. pak uvádí demonstrativní výčet okolností, k nimž soud při výkladu právního jednání přihlíží. Řečené platí jak pro vícestranná, tak i pro jednostranná adresovaná právní jednání.

15. Výše uvedené závěry dovolacího soudu stran výkladu právních jednání při aplikaci ust. § 556 o. z. lze považovat za ustálené, když v aktuálním rozhodnutí, a to ze dne 24. 10. 2023 ve věci sp. zn. 23 Cdo 1872/2023, Nejvyšší soud zopakoval závěr o tom, že soud může vyložit právní jednání jen podle takového úmyslu jednajícího, který byl nebo musel být adresátovi znám, přičemž okamžikem, k němuž je nezbytné toto posouzení vázat, je okamžik, kdy byl projev vůle učiněn, resp. kdy se stal perfektním.
16. Přeneseno na poměry projednávané věci, kdy předmětem řízení je dle tvrzení žalobkyně nárok na zaplacení za dodávku el. energie v ceně, která byla jednostranně zvýšena postupem smluvně mezi účastníky sjednaným, bylo třeba provést výklad příslušné části smlouvy, resp. obchodních podmínek, které měly být součástí smlouvy. Okresní soud tak měl prvotně učinit pokus o výklad smlouvy prostřednictvím tzv. subjektivní metody výkladu, tedy vyložit smlouvu podle společného úmyslu jednajících stran ve smyslu § 556 odst. 1 věty první o.z. ve spojení s ust. § 556 odst. 2 o. z.; teprve pokud by se mu takto společný úmysl jednajících (účastníků řízení) nepodařilo zjistit, měl příslušnou část smlouvy vyložit za použití objektivní metody výkladu ve smyslu § 556 odst. 1 věty druhé ve spojení s ust. § 556 odst. 2 o. z.
17. Okresní soud, jak vyplývá z jeho písemného odůvodnění napadeného rozsudku (bod 12.), se s výkladem relevantní části úvěrové smlouvy vypořádal pouze tak, že uvedl, že podle něj byla cena smluvně ujednána jako individuální a fixní (kdy tak zcela akceptoval obranu žalované), což dle jeho závěru vyplývá z pozvánky na provedení aukce a souhlasem žalobkyně se závaznými podmínkami zadavatele, přičemž současně z obchodních podmínek, které měly tvořit součást smlouvy, učinil skutkové zjištění (bod 5 odůvodnění), podle něhož byla žalobkyně za určitých podmínek oprávněna jednostranně měnit cenu za dodávku komodity. Z takového odůvodnění však nelze žádným způsobem posoudit, zda a jaká zákonná kritéria (viz shora) okresní soud při výkladu příslušné části smlouvy aplikoval a na základě jakých úvah učinil závěr, že tvrzený nárok žalobkyně není dán, tedy že žalobkyně nebyla oprávněna za stanovených podmínek jednostranně zvýšit cenu komodity. Napadený rozsudek tak v uvedené části nemůže optikou ust. § 219a odst. 1, písm. b) o. s. ř. obstát, proto jej odvolací soud v napadeném rozsahu a dále v souvisejícím nákladovém výroku zrušil a podle ustanovení § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. věc vrátil okresnímu soudu k dalšímu řízení.
18. Vedle výše uvedeného důvodu, který založil důvod pro kasaci napadeného rozhodnutí, je třeba rovněž okresnímu soudu vytknout, že mimo jiné v řízení provedl množství listinných důkazů (např. detailní rozpis vyúčtování, nesouhlas s provedeným vyúčtováním ze dne 27. 4. 2022 a ze dne 28. 3. 2022, sdělení žalované ze dne 9. 5. 2022 k vyjádření žalobkyně ze dne 12. 4. 2022, opakovaný nesouhlas s vyúčtováním ze dne 31. 5. 2022, výzvu k zaplacení dluhu ze dne 1. 6. 2022, dopis žalobkyně bez uvedení data /předložený u jednání dne 8. 11. 2022 a založený do přílohy

obálky/, emailovou korespondenci č. l. 122-125 spisu, výsledek aukce či sdělení Energetického regulačního úřadu ze dne 11. 1. 2023), přičemž z písemného odůvodnění napadeného rozhodnutí žádným způsobem nevyplývá, jaká skutková zjištění okresní soud z těchto provedených důkazů učinil, což zakládá nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí a je rovněž důvodem pro jeho kasaci.

19. V dalším řízení bude na okresním soudu, aby se při vázanosti právním názorem odvolacího soudu stran výkladu předmětné smlouvy pokusil učinit výklad relevantních ustanovení smlouvy (obchodních podmínek) na základě subjektivní výkladové metody, tedy zjištění společného úmyslu (vůle) účastníků k okamžiku učinění právního jednání (k uzavření předmětné smlouvy), přičemž při tomto výkladu zohlední kritéria uvedená v ust. § 556 odst. 2 o. z. s tím, že tato kritéria jsou pouze demonstrativního charakteru. Vhodné je připomenout, že i odborná literatura (srovnej *Lavický, P. a kol.* Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, str. 1767 a násl.) za další v úvahu připadající kritéria při výkladu smluv (a to za použití obou metod /subjektivní i objektivní/) zvažuje např. znění smlouvy, systematika, účel a okolnosti uzavření smlouvy atd. Pokud se okresnímu soudu nepodaří výklad smlouvy učinit dle § 556 odst. 1, věty první (subjektivní metoda výkladu), provede výklad smlouvy dle ust. § 556 odst. 1, věty druhé o. z. (objektivní metoda výkladu), podle významu, jaký mu zpravidla přikládá osoba v postavení účastníků (viz shora), s přihlédnutím ke kritériím dle § 556 odst. 2 o. z. a dalším (viz shora). Odvolatelce lze přisvědčit v uplatněném odvolacím důvodu týkajícího se nedostatku ve skutkových zjištění nalézacího soudu, když okresním soudem učiněná skutková zjištění z listiny souhlas se závaznými podmínkami zadavatele (bod. 6 písemného odůvodnění) jsou vzhledem k obsahu této listiny pouze marginální a bude nezbytné, aby okresní soud přinejmenším v uvedeném rozsahu dokazování zopakoval.
20. Pokud okresní soud, poté co řádně provede výklad předmětné smlouvy a obchodních podmínek způsobem shora vyloženým, dospěje k závěru, že žalobkyně byla oprávněna na základě smlouvy jednostranně měnit cenu za dodávku komodity, učiní rovněž úvahu, zda takové ujednání je ujednáním platným. V tomto směru odvolací soud poukazuje na převažující judikaturní závěry i závěry odborné literatury, podle nichž nelze možnost jednostranné změny vyloučit, je-li provedena přiměřeně a v mravném rozsahu (§§ 580, 1752 o. z.), kdy za neplatné jednání by bylo lze považovat pouze takové jednání smluvní strany, která by se na základě smluvní doložky o jednostranné změně pokoušela závazek změnit či vymezení zneužívajícím způsobem (srovnej *Zdvihal, Z., Svěráková, J., Med, J., Osadská, J. a kol.* Energetický zákon. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, str. 278 a násl.). Okresní soud se tak při kladném závěru o platnosti uvedeného ujednání bude řádně zabývat tím, zda na straně žalobkyně byly dány podmínky pro jednostranné zvýšení ceny komodity a zda zvýšení ceny bylo provedeno přiměřeným a mravným způsobem. V tomto směru bude nezbytné žalobkyni vyzvat, aby doplnila tvrzení, jaké konkrétní změny (předvídané smluvním ujednáním), které odůvodnily zvýšení ceny dodávky, nastaly v době mezi uzavřením smlouvy a jejím zvýšením ceny, jak se tyto změny promítly v její cenotvorbě (z jakých složek byla cena pro žalovanou tvořena při uzavírání smlouvy a z jakých při zvýšení, tj. např. nákupní cena, marže, provozní náklady atd.), tak aby okresní soud mohl učinit řádnou a přezkoumatelnou úvahu o tom, zda zde skutečně byly relevantní důvody pro tak mimořádný postup v soukromoprávním vztahu, kdy jedna ze smluvních stran je oprávněna změnit podmínky smlouvy a zda zvýšená cena odpovídá uvedeným kritériím přiměřenosti a mravnosti. Samozřejmě, že okresní soud žalobkyni současně poučí o povinnosti označit k doplněným tvrzením důkazy a dále o procesních následcích nesplnění uvedených procesních povinností.
21. Obecně platí, že vyvstane-li při dalším projednávání věci potřeba doplnit skutková tvrzení či označit důkazy, vyzve okresní soud účastníky postupem dle ustanovení § 118a odst. 1 a 3 o. s. ř. k takovému doplnění. V uvedeném kontextu pak okresní soud neopomene zásadu, že jeho rozhodnutí nesmí být překvapivé, čehož výrazem je, že o případném neunesení procesních břemen, musí být účastník o takové procesní situaci zpraven a musí se mu dostat výše uvedeného procesního poučení.

22. Odvolací soud zdůrazňuje, že okresní soud bude v rámci nového rozhodnutí rovněž dbát toho, aby jeho odůvodnění mělo všechny náležitosti dané ustanovením § 157 odst. 2 o. s. ř., tedy uvedení řádných skutkových zjištění, která okresní soud z každého provedeného důkazu učiní (okresní napraví shora uvedené výtky), a dále řádný závěr o skutkovém stavu věci, který však nebude pouhým přepisem jednotlivých skutkových zjištění z provedených důkazů, ale má být závěrem o tom, co se stalo (tedy jaký skutek bude podroben právnímu hodnocení). Rovněž bude okresní soud věnovat dostatečnou pozornost i obsahu právního hodnocení tak, aby jeho rozhodnutí bylo přezkoumatelné. Rovněž okresní soud provede revizi důkazních návrhů učiněných účastníky a důkazu v řízení provedených a pokud některému důkaznímu návrhu nevyhověl, odůvodní tento svůj postup tak, aby jeho rozhodnutí netrpělo deficitem opomenutých důkazů. S ohledem na vytknutou vadu pak okresní soud v odůvodnění svého rozhodnutí vyloží, jaká skutková tvrzení učinil ze všech jednotlivých v řízení provedených důkazů. Rovněž okresní soud neopomene při hodnocení důkazů postupovat ve smyslu § 132 o. s. ř.
23. V situaci, kdy žalovaná v průběhu řízení, včetně odvolání, v rámci své alternativní procesní obrany dovozuje případnou neúčinnost zvýšení ceny dodávané komodity s odkazem na nedodržení lhůty dle § 11a energetického zákona (v rozhodném znění), je třeba uvést, že citované ustanovení je transpozicí čl. 3 odst. 7 třetí směrnice pro elektroenergetiku a čl. 3 odst. 3 třetí směrnice pro plynárenství, kterými byla členskými státy uložena povinnost přijmout ochranná opatření předně ve vztahu ke spotřebitelům, ale v určitých případech i pro tzv. malé zákazníky, jde-li o fyzické osoby.
24. V rozhodnutí, kterým bude řízení skončeno, okresní soud neopomene rovněž rozhodnout o nákladech tohoto odvolacího řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** dovolání přípustné (§ 238 odst. 1 písm. k/ o. s. ř.).

Olomouc 30. května 2024

Mgr. Pavel Telec v. r.
předseda senátu